

תוכנית ההבראה של אינטל: מה משמעות המהלך, והאם תהיה לו השפעה על ישראל?

שורת המהלכים עליהם הכריזה אינטל הלילה עשויים לבלום את ההידרדרות המואצת שלה אל פי תהום. פיצול חטיבת ייצור השבבים שלה יסייע לה לקבל את המשאבים הדרושים להזנקת הפעילות. גם המפעל החדש בקריית גת עשוי להיות מושפע מכך

עומר כביר 07:53, 17.09.24 **כלכליסט**

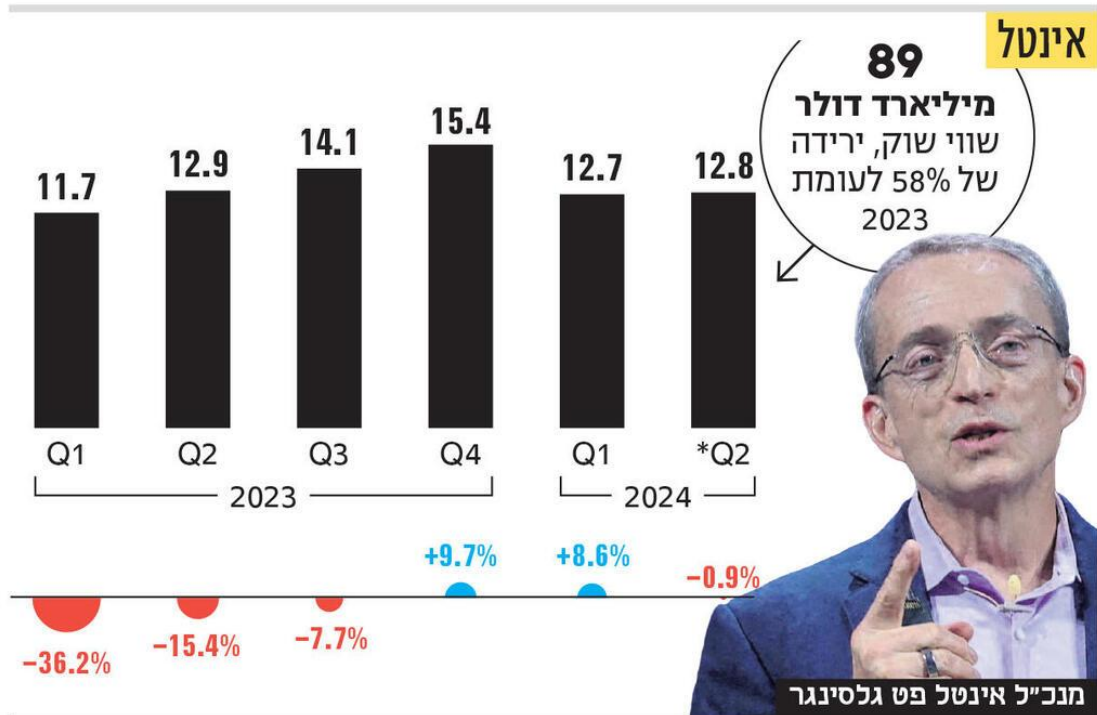
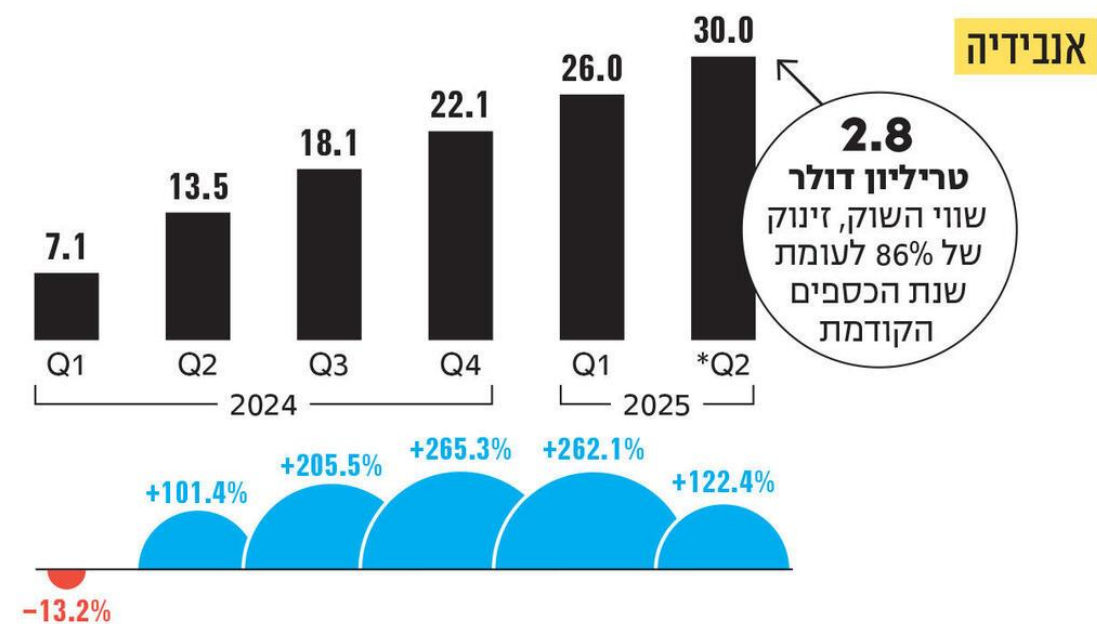
בטרמינולוגיית הפוטבול האמריקאית, יש מונח שגור שמכונה "מסירת הייל מרי" (Hail Mary Pass). לקראת סוף המשחק, כשכלו כל הקצים, ברגע של ייאוש, ישליך השחקן את הכדור במסירת אורך לעבר קצהו השני של המגרש, מרחק עשרות מטרים, בתקווה שהשחקן בצד השני יצליח לתפוס אותו לטאצ'דאון שישנה את התוצאה הסופית ויחטוף ניצחון ממלתעות התבוסה.

[שורת המהלכים שעליהם הכריזה אינטל הלילה](#) – פיצול חטיבת השבבים, עצירת תוכניות הקמת מפעלים וצמצום מספר המשרדים בעולם בשני שליש – שמצטרפים [לתוכנית הקיצוצים והפיטורים האדירה](#) שהציגה החברה לפני חודש וחצי הם בדיוק זה. מסירת הייל מרי שנועדה לבלום את ההידרדרות המואצת של אינטל אל פי תהום, ואולי לאפשר לה לחזור למסלול של צמיחה ושגשוג.

זו יכולה היתה להיות תקופת הזוהר של אינטל. אבל השנתיים האחרונות, השנתיים של מהפכת הבינה המלאכותית הגנרטיבית (GenAI), היו אולי השנתיים הקשות ביותר בהיסטוריה של אינטל. הביקוש העולמי לשבבים נמצא בשיא, עם זינוק מטורף בביקוש לשבבי AI עתירי-ביצועים שיצר מחסור מתמשך בשבבים, שהעמיק את מחסור השבבים העולמי שהחל כתוצאה מהשלכות מגיפת הקורונה. אבל אינטל לא נהנתה מהביקוש הזה, שמופנה באופן בלעדי כמעט לשבבים של אנבידיה. התוצאה: אנבידיה מזנקת והופכת לאחת החברות בעלות שווי השוק הגבוה בעולם. אינטל מתרסקת, ההכנסות צונחות, הרווח הופך להפסד, והחברה נמצאת על סיפו של [משבר קיומי](#).

אנבידיה זינקה, אינטל נחלשה

הכנסות, במיליארדי דולרים, ושיעור שינוי לעומת הרבעון המקביל שנה קודם לכן

מקור: דו"חות החברות צילום: אלכס קולומויסקי

*שנת הכספים 2025

בעבור החברה שכבר פספסה בשני העשורים האחרונים מהפכה עולמית אחת (סמארטפון) ומגמת שוק חשובה שקשורה בה (הצמיחה של חברות שמפתחות שבבים בעצמן וזקוקות לשירותי ייצור שבבים של חברות אחרות), פספוס של מהפכת ה-AI יהיה פספוס אחד יותר מדי. על מנת למנוע מצב כזה, יש צורך בשינוי יסודי של החשיבה האסטרטגית, ובמהלכים קיצוניים. השלב הראשון הגיע באוגוסט, כשהכריזה אינטל על תוכנית הפחתת עלויות בהיקף של 10 מיליארד דולר, שכוללת קיצוץ משרות בהיקף של 15 אלף איש, 15% מכוח

האדם בחברה (לצד מהלכים נקודתיים יותר כמו [ביטול תוכנית הליסינג](#) ו**צמצום הטבות לעובדים בישראל**).

הלילה הגיע החלק השני. המהלך המרכזי ביותר: הפיכת פעילות הפאונדרי (ייצור שבבים בעבור חברות אחרות לפי פיתוחים שלהן, אותה מגמת שוק שפספסה אינטל ושהפכה חברות כמו TSMC הטאיוואנית לשחקניות מפתח בכלכלה העולמית) לחברה-בת בשליטה מלאה של אינטל.

אינטל, מסורתית, ייצרה שבבים רק בהתאם לפיתוחים שלה ותחת המיתוג שלה (קמפיין Intel Inside המיתולוגי הפך את החברה לשם עולמי החל משנות ה-90 של המאה הקודמת). זה עבד טוב עד מהפכת הסמארטפון, אותה פספסה אינטל לטובת חברות כמו קוואלקום שידעו לייצר שבבים למכשירי מובייל, שגם היתה זרז למעבר של חברות כמו אפל לפיתוח עצמאי של שבבים.

כשפט גלסינגר נכנס לתפקיד מנכ"ל אינטל לפני שלוש שנים, הקמת פעילות פאונדרי היתה החלק המרכזי ביותר בתוכנית האסטרטגית שלו להחזרת החברה למרכז התמונה. זה היה הימור יקר מאוד – פעילות פאונדרי דורשת הקמת מפעלים חדשים ויקרים בעלויות של עשרות מיליארדי דולרים, הליך שיימשך שנים לפני שהחברה תוכל לייצר שבבים מתקדמים בעבור חברות כמו אפל ואנבידיה – אבל כזה שיכול להיות משתלם מאוד.

אינטל צללה, ובסיוע מענקים ממשלתיים והשקעות של עשרות מיליארדי דולרים החלה להקים שורת מפעלים חדשים בארה"ב, אירופה וישראל. אבל פעילות הפאונדרי טרם התרוממה, מצבה הפיננסי של אינטל החמיר, והלקוחות האפשריים הביעו הסתייגות למסור את עיצובי השבבים שלהם בידי חברה שהיא גם מתחרה.

המהלך של אינטל לפיצול פעילות הפאונדרי והפיכתה לחברה בת נועד להתמודד עם חלק מחסמים אלו. הפיצול יקנה לפעילות הפאונדרי עצמאות גדולה יותר, מה שיכול להרגיע חששות לקוחות ולהתאים את אופי הפעילות לזה שמקובל בתחום (למרבית חברות הפאונדרי אין פעילות עיצוב שבבים משלהן).

אך חשוב מכך: הוא יאפשר לחברה הבת החדשה לצאת לסבב גיוס הון עצמאי. גיוס כזה יאפשר לאינטל לקבל את המשאבים הדרושים להזנקת פעילות הפאונדרי, תוך שמירה על מלוא השליטה בפעילויות הליבה האחרות שלה, ובראשן פיתוח השבבים של אינטל עצמה. "המהלך יאפשר לנו גמישות עתידית בהערכת מקורות מימון עצמאיים כדי לייטב את מבנה ההון של כל פעילות עסקית על מנת למקסם צמיחה וערך לבעלי המניות", כתב גלסינגר במכתב לעובדים שפרסמה אינטל. בעבור משקיעים פוטנציאליים, פירוש הדבר הוא אפשרות להשקיע רק בפעילות מבטיחה אחת, ולא להזרים כספים לתאגיד ענק שסובל מנקודות חולשה רבות (ובפרט: היעדר פעילות משמעותית במובייל וקושי להציג מענה לשבבים המבוקשים של אנבידיה), ושיכולים להיבלע בבור נטול תחתית.

המהלך גם יכול להיות שלב מקדים לספין אופ או מכירה של פעילות הפאונדרי, אם כי לדברי גלסינגר אינטל לא מתעתדת לעשות כן בשלב זה ולתפיסתו מצבה של החברה טוב יותר כגוף אחד. "אנחנו טובים יותר כשאנחנו ביחד, אך מבודלים מספיק על מנת להתמודד עם הזדמנויות ואתגרים אחרים", הוא אמר הלילה בריאיון לוול סטריט ג'ורנל.

לצד הפיצול הכריזה אינטל גם על מהלכי קיצוץ נוספים, ובראשם השהיית התוכניות לבניית מפעלים בפולין ובגרמניה לשנתיים, ועצירת בניית מפעל במלזיה עד לעלייה ביקוש. כן מתעתדת אינטל לצמצם בשני שליש את פריסת משרדיה ברחבי העולם עד סוף השנה, במה שגלסינגר תיאר כמהלך לריכוז צוותים קטנים ומבודדים שאינם יעילים פיננסית. "מדובר בהצהרה גדולה על בניית אינטל יותר פשוטה, יעילה וגמישה תפעולית", הוא אמר לוול סטריט ג'ורנל.

בנוסף צפויה אינטל למכור את אחזקותיה ביצרנית המעגלים המודפסים אלטרה. "זה משהו שדיברנו עליו בפומבי כמה פעמים, וזה חלק מהאסטרטגיה שלנו לייצר הכנסות לאינטל בדרכה של אלטרה להנפקה", כתב גלסינגר לעובדים.

ומה עם ישראל?

שאלה בולטת אחת שעולה ממהלכים אלו היא איך הם עתידים להשפיע על הפעילות הענפה של אינטל בישראל, שכוללת מרכז מו"פ משמעותי, מפעלים גדולים ומפעל חדש בהקמה בקריית גת. הודעת אינטל לא התייחסה ישירות לישראל, אך ניתן להעריך במידה מסוימת של ביטחון שההשפעה תהיה שולית.

אף שלא התייחס למפעל שמוקם בקריית גת בהשקעה של 25 מיליארד דולר, גלסינגר הבהיר שפרט למפעלים שצוינו בהודעה "אין תוכניות למקומות הייצור האחרים שלנו". בנוסף, משרדי המו"פ הישראליים של החברה, שמרוכזים ברובם בחיפה, נחשבים להאב פיתוח מרכזי ומשמעותי, ואחראים לפיתוח מוצרי דגל דוגמת מעבדי ה-CPU של אינטל, ולא עונים להגדרה של צוותים קטנים ומבודדים שמיועדים לסגירה. ייתכן שאינטל תבצע ריכוז מקומי של פעילות המו"פ בישראל לפחות מיקומים, וכן תבצע קיצוצים משמעותיים בכוח האדם כחלק מתוכנית הקיצוצים העולמית, אך אין זה סביר שזו תיסגר לחלוטין או תועבר למדינה אחרת.

שאלה פתוחה היא מה יהיה מעמדם של מפעלי הייצור המקומיים עם השלמת הפיצול של חטיבת הפאונדרי – המפעלים מייצרים בעיקר שבבים של אינטל, אך המפעל החדש בקריית גת יכול להיות מיועד לפעילות פאונדרי. החברה תשיב על כך בתקופה הקרובה, כשיותר פרטים על התוכנית ייחשפו.

הבעת אמון באינטל

לצד התוכנית הדרמטית הציגה אינטל גם שתי בשורות חיוביות. הראשונה, הסכם עם חטיבת הענן של אמזון לשיתוף פעולה אסטרטגי במסגרתו ישקיעו שתי החברות בעיצוב משותף של שבב AI, שתיוצר הפאונדרי של אינטל, וכן שבבים לשרתים בהתאמה לאמזון. לדברי אינטל, מדובר בהסכם רב-שנתי בשווי מיליארדי דולרים. השנייה, הודעה שממשל בידן העניק לאינטל 3 מיליארד דולר לבניית יכולות ייצור שבבים ייעודיות בעבור התעשייה הביטחונית האמריקאית.

מדובר בחדשות בעלות חשיבות מעבר להכנסות המיידיות שהן מספקות לחברה: הן הבעת אמון בעתיד וביכולות אינטל מצד אחת החברות הבולטות בעולם ואחת התעשיות בעלות הדרישות הקפדניות ביותר. זהו איתות ברור לשוק וללקוחות פונטציאליים: אנחנו אולי במצב

קשה, אבל אנחנו כאן, עושים את השינויים הגדולים הנדרשים, ויש לנו את היכולת לספק מוצרים מתקדמים ולעמוד בדרישות תובעניות. אינטל לא מתכננת להיעלם.

בספטמבר 1994, במשחק בין קבוצות הפוטבול של אוניברסיטת מישיגן ואוניברסיטת קולורדו בבוולדר, עת פיגרה קולרדו חמש נקודות עם קצת יותר משתי דקות על השעון, מסר שחקן הקבוצה קורדל סטיוארט את הכדור מרחק 64 מטרים לידי של מייקל ווסטברוק, עמוק באזור הטאצ'דאון, לשש נקודות וניצחון במשחק. בהיסטוריה של הפוטבול מכונה המהלך הזה "הנס במישיגן".

עתה, בדיוק 30 שנה מאוחר יותר, מקווה אינטל שמסירת ההייל מרי שלה תספק לה נס דומה; הפעם עם השלכות דרמטיות הרבה יותר מניצחון במשחק פוטבול. הכדור שלה כבר באוויר, טס לעבר אזור הטאצ'דאון. עכשיו, צריך רק לראות אם יהיה מי שיתפוס אותו בצד השני.